

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Pedagogická fakulta
Katedra anglistiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Bc. Anna Sedláková
Název diplomové práce: Wise Wizards and Wicked Witches? An Analysis of Magic Users in Terry Pratchett's Discworld/Moudří čarodějové a zlé čarodějnice? Analýza magických postav v Úžasné Zeměploše Terryho Pratchetta
Vedoucí diplomové práce: PhDr. Kamila Vránková, Ph.D.
Oponent diplomové práce: PhDr. Alice Sukdolová, Ph.D.

- I. Cíl práce a jeho naplnění:
1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
 2. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
 3. Stanovený cíl nebyl naplněn
- II. Struktura práce:
1. Logická, jasná a přehledná
 2. Přiměřená
 3. Nevhodná
- III. Práce s literaturou:
1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu, přesná práce s citacemi, kritická analýza zdrojů
 2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu
 3. Průměrná práce s literaturou
 4. Slabá, chybná nebo nedostačující
- IV. Prezentace a interpretace dat:
1. Systematická, logická prezentace, originální a důsledná interpretace
 2. Dobrá prezentace dat, úspěšný pokus o jejich interpretaci
 3. Neodpovídající prezentace, nedostatečná analýza výsledků
- V. Formální stránka:
1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům
 2. Nesplňuje některé stanovené požadavky
 3. Nesplňuje většinu stanovených požadavků
- VI. Jazyk práce:
a) Po stránce stylistické	1) výborná
	2) velmi dobrá
	3) nevyhovující

- b) Po stránce lexikálně-gramatické 1) výborná
2) velmi dobrá
3) nevyhovující

VII. Náročnost zpracování tématu: 1. Vysoká
2. Střední
3. Nízká

VIII. Přínosy práce: 1. Originální zpracování a názory, předkládá nová zjištění
2. Průměrné
3. ~~Nedostatečné, práce nemá jasný přínos pro obor~~

Vyjádření oponentky diplomové práce:

Anna Sedláková zvolila jako téma své diplomové práce porovnání obrazu čaroděje a čarodějky v současné fantastické literatuře, přesněji v díle Terryho Pratchetta Úžasná Zeměplocha. Úvodní část práce se zabývá obecnou charakteristikou původu pojmů čaroděj a čarodějnice, spojitostí pohádek a keltské mytologie a vlivu folklórní tradice a křesťanství na danou problematiku v literárním kontextu. Tato část práce se podrobněji soustředí na původ a symboliku kouzel, etymologii slov wyseard, wicce (wizard, witch) a na archetypy postav čarodějnice a čaroděje. V úvodní teoretické části autorka práce naznačuje genderovou diferenciaci v kontextu historie čarodějnictví, v níž je ženská postava spojována s negativní konotací a vlivem na své okolí. Práce dále rozlišuje funkce kouzelníků a čarodějnic od počátků evropské mytologie a v pozdějším literárním kontextu. V této části práce čerpá z Psychologického výkladu pohádek Mary-Louise von Franz s přesahem k teoriím S. Freuda a C. G. Junga (anima).

Konkrétní postavy čarodějů a čarodějnic v anglické literatuře zkoumá následující kapitola. Zmiňuje nejstarší anglické literární památky (Beowulf, artušovské legendy), viktoriánské vnímání pojmů wizard/witch (Jacobs) a počátky moderní fantastické prózy 20. století (Tolkien, Lewis). Přínosnou částí je v tomto směru relativizace pojmů wise wizard/ wicked witch nejen v kontextu klasické pohádky (postavy na straně dobra a zla), ale především v artušovských legendách (postava kouzelníka Merlina a Morgany, její proměna v literárních interpretacích.)

Interpretační analýza se dále zaměřuje na postavu zlé čarodějnice v Letopisech Narnie, jejíž krása, krutost a svůdnost stojí v protikladu k dobrotě a autoritě Iva Aslana. Část věnovaná obrazu magie v díle J. R. R. Tolkiena se soustředí na interpretaci díla Silmarillion, zejména na autorovo komplexní pojetí postav spojených s dobrem a zlem. Jádrem práce je detailní rozbor a obecná úloha čarodějů a čarodějnic v současné fantastické literatuře, v díle Terryho Pratchetta zabývající se podstatou kouzel v Zeměploše a portrétům čarodějů a čarodějnic v sérii knih úžasná Zeměplochy.

V interpretační části práce diplomantka prokazuje detailní znalost fantastických světů C. S. Lewise, J.R.R. Tolkiena a především Terryho Pratchetta, jehož čarodějové a čarodějky jsou předmětem zkoumání práce. Dílčí kapitoly tvoří ve struktuře interpretační části práce charakteristika fantastických dimenzí Zeměplochy (The Tower of Teeth, Dungeon Dimensions), výčet zvířat a stvoření citlivých na vnímání magie (v asociaci s čarodějnictvím např. kočky), analýza moudrosti čarodějů Zeměplochy a jejich schopnosti vnímat věci nadpřirozené. Především práce vyniká v kritickém zhodnocení ironického postoje autora k vědeckému bádání a v analýze humorných aspektů Pratchettovy tvorby v kontextu

genderových stereotypů (postavení ženy čarodějky v Zeměploše, podoba čarodějnic, jejich obydlí a úloha ve společnosti obyvatel Zeměplochy).

Práce v závěru kriticky hodnotí vztah autora Zeměplochy k genderovým stereotypům a k archetypálním postavám (moudrý mág/ čaroděj a zlá čarodějnice) v kontextu anglické literatury, mytologie i současné fantastické tvorby.

Diplomová práce Anny Sedlákové celkově svědčí o přehledu diplomantky v oblasti primární literatury (Lewis, Tolkien, Pratchett) a kvalifikovaném využití sekundárních zdrojů, které vhodně cituje. Práce je psána anglicky s využitím primárních citací v češtině (Pratchett) i v angličtině (Tolkien).

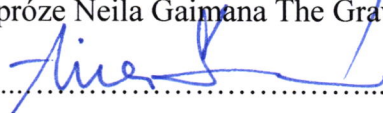
Předností práce je schopnost kritického zhodnocení výsledků literární analýzy a pečlivost v literárním postupu, jazyku i stylu akademického psaní. Práci lze vytknout nesystematičností v psaní velkých písmen a drobné formální nepřesnosti (summary = resumé), sentienity = sentience.

Práce splňuje všechny požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: 1. výborně

Otázky k obhajobě:

1. Jak byste charakterizovala konotace, případně významové nuance dvojic kouzelník/ čaroděj, kouzelnice/ čarodějnice v rámci slovní etymologie, a jaké konotace nabízí pojmenování černokněžník?
2. Prosím o vysvětlení spojitosti lesa a magických předmětů ze dřeva, které zmiňujete v DP na s. 11.
3. Charakterizujte postavu Morgany v jejích proměnách v literatuře nebo ve filmových zpracováních.
4. Jak byste interpretovala význam čarodějnice v próze Roalda Dahla The Witches, případně postavu čarodějnice v próze Neila Gaimana The Graveyard Book?

Podpis oponentky diplomové práce:

Datum: 20. 1. 2020